

Roodgezelde Leghorns

Een prachtige Leghorn-kleurlag, doch een die veel geduld en ervaring vraagt en daarom echt iets voor de rasfokker, die van iets zeldzaams houdt

Zo langzamerhand zijn we er aan gewend, dat in onze hoenderwereld het — over een wat langere spannetijds bezien — toch een voortdurend komen en gaan is van rassen of soms van kleurlagen van rassen. Fokkers, die een ras trouw waren doch uiteindelijk, soms pas op hoge leeftijd, de fokkerij ervan opgaven, hadden in de loop der jaren geleerd hoe de beste fokresultaten kunnen worden verkregen.

Die ervaring namen ze als het ware vaak mee in hun graf.

Zo is het als het ware ook wel een beetje gegaan met de fok der roodgezelde Leghorns. Lang voordat er in het begin der jaren tachtig van de vorige eeuw roodgezelde Leghorns ontstonden in Engeland, bestonden daar te lande beroemde stammen roodgezelde Vechthoenders.

Theoretisch weten we tegenwoordig wat meer van de genetische geaardheid van kleuren bij onze hoenders, doch de praktische ervaring heeft geen vooruitgang gemaakt. Daarbij komt, dat bij het ontstaan van de z.g. roodgezelde kleur meerdere factoren een rol spelen.

Toen we — nu een halve eeuw geleden — in het bezit kwamen van prachtige patrijs Phoenix-krielen, deden

we de ervaring op dat in de eerste jaren zowat 25 procent der kuikens daaruit gefokt nagenoeg wit waren. De hennetjes waren min of meer bruinborstig, de haantjes praktisch wit. In theorie heet het, dat de aardbeikam overheerst over de enkele kam en de enkele kam dus fokzuiver is, zodat uit twee enkelkammige dieren slechts enkelkammige nakomelingen komen. Die theorie ten spijt werd omstreeks 1915 onder de witte kuikens die we verkregen o.a. een prachtige witte haan geboren met een knobbel- of aardbeikam en met gele benen. Wel een bewijs, dat in de stam blauwbenige patrijs Phoenixkrielen het bloed van de Yokohama stak. Door verhuizing waren we genoodzaakt onze Phoenixkrielenfokkerij op te geven. In 1915 ging een toom onze patrijskleurige dieren over in handen van de heer Ostermann en in 1919 het restant over aan de heer Paanakker. Wat van deze laatste is geworden, is ons niet bekend, doch de heer Ostermann fokte prachtige witte Phoenixkrielen uit zijn patrijskleurige dieren, waarmee hij enige jaren met succes exposeerde. Maar wat wist men toen van de genetische geaardheid der kleuren bij onze hoenders af? Nu weten we, dat er minstens twee factoren zijn die de witte veerleur bij hoenders te voorschijn kunnen roepen, de een van dominante aard, de andere van recessieve. Als we uit patrijskleurige hoenders 25 procent witte of nagenoeg witte kuikens krijgen, die onderling gepaard alleen weer witte nakomelingen geven, dan is het dui-

delijk dat zulks uit recessief is.

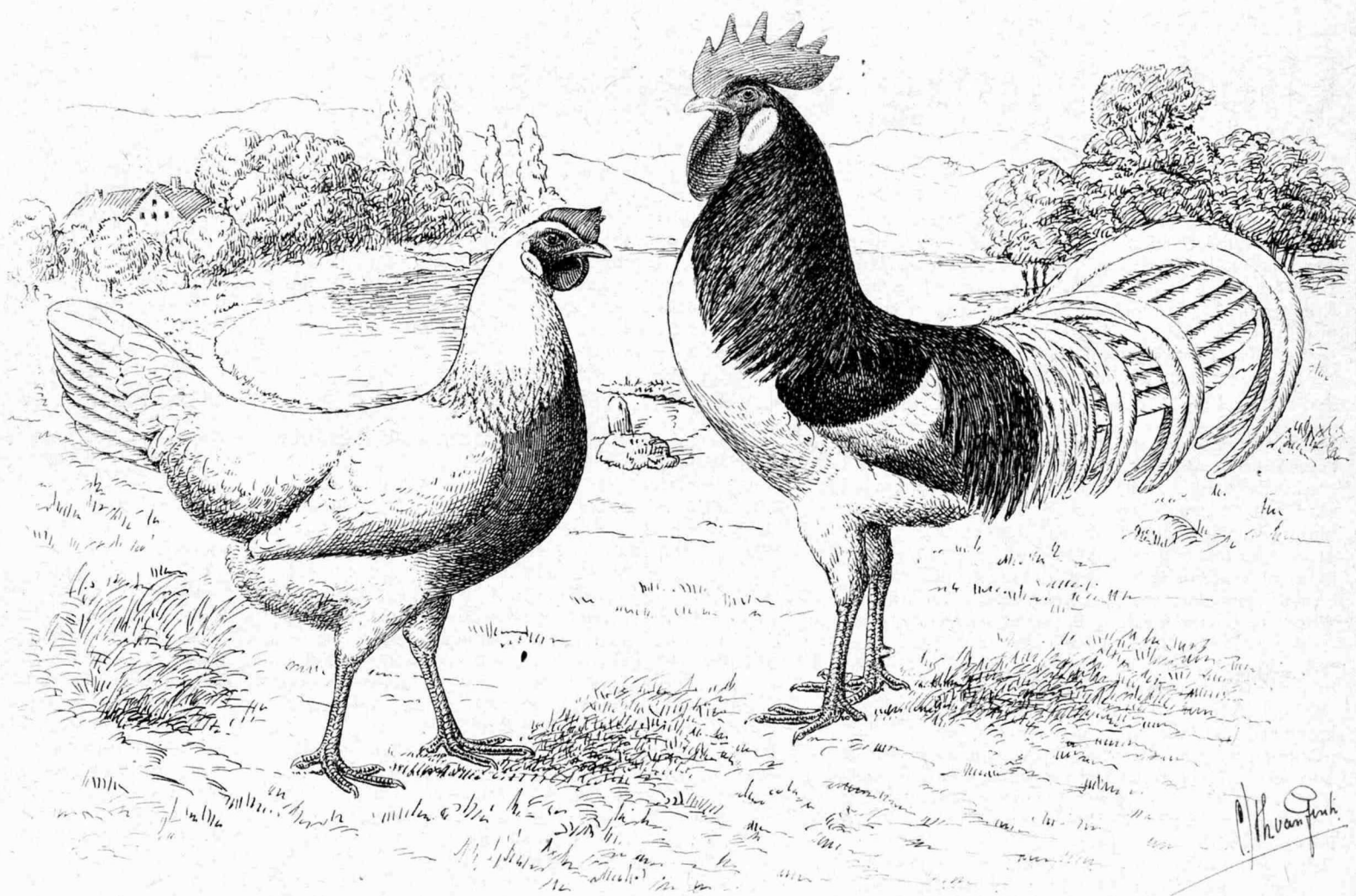
Doch er bestaat ook een dominante factor die het zwarte pigment verdringt. Dat ziet men bij verschillende rassen. Toen enkele jaren terug het fokken van raskruisingen zeer veel werd toegepast, o.a. die van witte Leghorn-hanen met Rhode Island Red-hennen, kon men op verschillende nutbedrijven hennen zien lopen, die dezelfde kleur hadden als de hennen passende bij de roodgezelde haan, nl. roomwit met wat strogeel in de halskraagveren en zalmbruine borstveren.

Het bovenstaande moge het bewijs leveren, dat de z.g. roodgezelde kleur nogal uiteenlopend kan zijn in haar genetische geaardheid. Daaruit vloeit voort, dat men bij het ene ras voor deze kleurlag een andere fokwijze nodig kan hebben dan bij het andere.

Zo goed als zeker heeft men bij de roodgezelde Leghorns bijna steeds te maken met de dominante erf-factor, die het zwarte pigment verhindert op te treden. In wezen is dus de roodgezelde Leghorn een patrijs Leghorn waarvan het zwarte pigment is verdrongen. Zo ligt het probleem althans bij de hanen. Bij de hennen zou, nadat het zwart, dat we o.a. in fijne pepering op vleugels, rug en staartdek aantreffen, verdrongen is, daar als restant een goudachtige grondkleur overblijven. Toch verlangt de Standaard hier een witte of roomwitte kleur.

Dat zulks mogelijk is, valt alleen te verklaren uit het feit, dat b.v. het dominante wit zoals dat o.a. bij witte Leg-

Roodgezelde Leghorns — Zulke dieren, d.w.z. in zulk een perfectie van kleur, zijn betrekkelijk zeldzaam, doch juist daarom zo waardevol en iets waaraan de echte rasfokker zijn hart gaarne verpand. Vooral de hanen van deze Leghorn-kleurlag zijn onvergelykelijk mooi. — v. G.

◀ Oude Roodgezelde Leghorn-haan, eens en beroemde Engelse prijswinner — Men heeft maar een blik op de krachtig ontwikkelde kopersierselen van dit dier te slaan om te constateren, dat men hier met een prijswinner van omstreeks 1910—1914 te maken heeft. Jammer genoeg zijn nadien maar weinig Engelse fokkers van roodgezelde Leghorns meer naar voren getreden. — v. G.

Jonge roodgezelde Leghorn-haan, een Nederl. prijswinner — Men moet helaas ver terug gaan om op Nederlandse tentoonstellingen een dier van een dergelijke kwaliteit te vinden. Deze fijne jonge haan won de 1e prijs op de „Avicultura”-tentoonstelling van 1935. — v. G.

Roodgezelde Leghorns

horns aanwezig is, ook de zilverfactor bevat. Zoals bekend verdringt de zilverfactor het goud en zo is het mogelijk dat tegelijkertijd de geelachtige grondkleur van de patrijskleurige hennen in de roodgezelde hennen is weggedrongen. Dat de zilverfactor toch hier en daar onwerkzaam blijft is toe te schrijven aan het feit dat we bij de patrijskleurige hoenders nog wat meer aantreffen dan „goud”, nl. een diep zalmrood, dat ongevoelig of vrijwel ongevoelig is voor de overheersende invloed van de zilverfactor. Zulks kan men het beste vaststellen bij de zilverpatrijskleurige Leghorns, Hollandse krielen e.d., waar bij de hennen de borstkleur even warm zalmkleurig kan zijn als bij de patrijskleurige hennen van die rassen.

Het diepe rood, dat we bij onze hoenders aantreffen is niet uitsluitend met de z.g. goudkleur te verwezenlijken, daar de intensiviteit van de goudkleur gebonden is aan zekere grenzen. Zoals bekend, vallen uit goudpellen

nimmer roodpellen zoals wij die bij de Friese hoenders aantreffen. Daarvoor is de roodfactor onmisbaar voor de patrijskleur.

Dit rood zit bij de bankiva- of patrijskleur o.a. op sommige plaatsen in de sieren van de haan en in de borst en schouderveren van de hen.

Bovenstaande inleidende uiteenzetting achten we nuttig, ja bijna onmisbaar voor een goed begrip van de fokproblemen die zich bij de roodgezelde kleurtekening voor doen.

Doordat men bij de patrijs Leghorns in de loop der jaren een lichtere kleur in hals- en zadelbehange is gaan verlangen, bekeerd door de practische geaardheid in het hals- en zadelbehang van de patrijs Cochinchina- en Wyandotte-hanen had men steeds minder nut van de kruising „roodgezelde x patrijs”, van tijd tot tijd nodig om de kleurdiepte bij de roodgezelde dieren op peil te houden.

Bovendien is de krachtige zwarte middenstreep- of schachtstreep-tekening die tegenwoordig verlangd wordt bij de patrijs Leghorn-hanen ook al een ongunstige factor. Want, als gevolg daarvan ziet men bij de roodgezelde Leghorn-hanen maar al te vaak een witte middenstreep in de hals- en zadelbehangveren, wat ten nadele gaat van het totaalbeeld van de dieren. Op die manier krijgt men geen echt rood hals- en zadelbehang, doch nauwelijks iets dat hoogstens een totaalindruk van dat goudgeel geeft en daarna wordt lang niet het contrast bereikt, dat van een dieprood en witgevederde mag worden verwacht.

De fok der roodgezelde Leghorns eist ervaring en geduld, doch wanneer men goede resultaten bereikt, is zulks dan ook alleszins de moeite waard.

C. S. Th. VAN GINK